

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 19P/313/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7218211900
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 10. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Soňa Glezgo
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2019:7218211900.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Košice II sudkyňou JUDr. Soňou Glezgo v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: R. R., nar. X.XX.XXXX a M. P., nar. XX.X.XXXX, umiestnené v Centre pre deti a rodiny Gelnica, zast. kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, 042 00 Košice, deti rodičov: J. P., nar. X.X.XXXX, trvale bytom J. XX, F., aktuálne bytom na neznámom mieste a otec maloletej R. R.: K. R., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom F. XX, F., aktuálne bytom na neznámom mieste, otec maloletej M. P. neuvedený, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie č. 9, Košice, na ústavnú starostlivosť takto

rozhodol:

Maloletým deťom R. R., nar. X.XX.XXXX a M. P., nar. XX.X.XXXX nariaďuje ústavnú starostlivosť v Centre pre deti a rodiny Gelnica, Hlavná 50, 056 01 Gelnica.

Matka je povinná prispievať na výživu maloletej R. mesačným výživným vo výške 80 € a na výživu maloletej M. mesačným výživným vo výške 80 €, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, zariadeniu v ktorom sú maloleté deti umiestnené.

Otec je povinný prispievať na výživu maloletej R. mesačným výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na neplnoleté nezaopatrené dieťa, vždy do 15. dňa v mesiaci vopred, zariadeniu v ktorom je maloletá umiestnená.

odôvodnenie:

1. Návrhom doručeným súdu dňa XX.XX.XXXX navrhovateľ žiadal, aby súd neodkladným opatrením dočasne zveril maloleté deti do starostlivosti Detského domova Gelnica, Hlavná č. 50, 056 01 Gelnica. Zároveň podal aj návrh na nariadenie ústavnej starostlivosti maloletým deťom v uvedenom detskom domove.

2. Uviedol, že zo vzťahu matky s jej partnerom K. R., nar. XX.XX.XXXX, sa narodili X deti. H. R. a M. sú umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu a v starostlivosti matky sa nachádzajú maloletý K. R., nar. XX.XX.XXXX a maloletá Y. P., nar. XX.XX.XXXX. Spisová dokumentácia detí je úradom vedená od XX.XX.XXXX, kedy bolo úradu doručené oznámenie G. fakultnej nemocnice F. o hlásení sociálneho prípadu. H. M. P. bola v tom čase prijatá na hospitalizáciu, pričom sa zistilo, že dieťa bolo dehydrované. Matka sa o dieťa počas jeho hospitalizácie vôbec nezaujímal. Uviedla, že dieťa nechala v nemocnici, pretože zostala s deťmi na ulici a nemá zabezpečené bývanie. Dňa XX.XX.XXXX G. fakultná nemocnica F. úradu oznámila neprevzatie ďalšieho dieťaťa matky R. R. po ukončení hospitalizácie. Matka sa s deťmi naposledy zdržiavala na P. ulici č. XX v F.. Po asanácii bytového domu matka uvádzala rôzne adresy pobytu, ale na žiadnej adrese jej pobyt nebol potvrdený. J. F. centra Z. IX uviedli, že matka s deťmi žije migrujúcim spôsobom života a zdržiava sa dlhodobo mimo územia R. republiky.

X. Maloletá M. P. a R. R. boli uznesením Okresného súdu Košice II sp. zn. 19P/34/2018 zo dňa 6.11.2017 odovzdané zo starostlivosti nemocnice do starostlivosti Detského domova Gelnica. V uvedenom zariadení bolo maloletým deťom nariadené výchovné opatrenie v trvaní 6 mesiacov za účelom úpravy rodinných pomerov. Matka podľa informácií úradu odišla z územia Slovenskej republiky a adresu úradu neoznámila. Deti žiadnou formou nekontaktovala. Dňa 22.6.2018 sa na úrad dostavila stará matka detí J. L., nar. XX.XX.XXXX, ktorá oznámila, že sa s matkou detí zdržiava vo O. od novembra XXXX, presnú adresu uviesť nevedela. Matka detí tam údajne pracuje ako upratovačka a jedlo majú zabezpečené formou charity. V závere úrad vyhodnotil, že matka sa dlhodobo zdržiava v zahraničí a doposiaľ neprejavila skutočný záujem o úpravu jej rodinných a sociálnych pomerov a nezabezpečila si podmienky potrebné k prevzatiu detí do jej starostlivosti, preto mal úrad za to, že výchovné opatrenie nesplnilo svoj účel a úrad ho vyhodnotil ako neúčinné. Na základe uvedeného úrad odporučil nariadenie neodkladné opatrenia o dočasnom zverení maloletých detí do starostlivosti detského domova D. až do rozhodnutia súdu o nariadení ústavnej starostlivosti maloletým deťom.

4. Rodičia sa k návrhu nevyjadřili.

5. Kolízny opatrovník vo vyjadrení k návrhu uviedol, že rozsudkom Okresného súdu Košice II zo dňa 22.5.2018 pod sp. zn. 19P/34/2018 bolo nariadené výchovné opatrenie v trvaní 6 mesiacov za účelom úpravy rodinných a sociálnych pomerov na strane matky. Uložené výchovné opatrenie bolo vyhodnotené ako neúčinné, matka sa dlhodobo zdržiava v zahraničí na neznámej adrese. Skutočný záujem o úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov nezabezpečila. Nemá vytvorené podmienky pre prevzatie starostlivosti o maloleté deti. Deti v zariadení počas výchovného opatrenia ani raz nenavštívila. XX.X.XXXX boli deti zaradené do prehľadu detí vhodných pre sprostredkovanie náhradnej rodinnej starostlivosti formou pestúnstva. H. sa od umiestnenia detí v roku XXXX so zariadením skontaktovala X-krát telefonicky. S. návšteva bola realizovaná XX.X.XXXX a XX.X.XXXX. Od umiestnenia M. a R. sa zdržiava mimo územia Slovenskej republiky. V evidencii obyvateľov vedenou F. centrom Z. IX je vedená ako osoba žijúca v zahraničí od októbra XXXX. Vo februári XXXX sa matka na základe odporúčania zariadenia po návšteve detí dostavila na úrad práce a uviedla, že jej miestom pobytu je X izbový nájomný byt na adrese vo O. republike, v zahraničí pracuje ako upratovačka, má záujem kúpiť si vlastný byt a prevziať maloleté do svojej starostlivosti. Od uvedeného dátumu sa so zariadením, ani s úradom žiadnym spôsobom nekontaktovala. Rodičia nie sú poberateľmi štátnych sociálnych dávok na území SR. Úrad preto navrhuje nariadiť ústavnú starostlivosť.

6. Súd za účelom zistenia skutočného stavu nariadil pojednávanie, na ktorom vykonal dokazovanie výsluchom navrhovateľa, kolíznej opatrovníčky, predloženými listinnými dôkazmi a zistil nasledovný skutočný stav:

7. Rodičia sa na pojednávaní bez ospravedlnenia nezúčastnili, ich pobyt nie je známy, súd preto pojednával v súlade s ust. § 180CSP bez ich prítomnosti.

X. Neodkladným opatrením zo dňa XX.XX.XXXX súd umiestnil maloleté do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny Gelnica, so sídlom Hlavná 50, Gelnica, a to až do rozhodnutia vo veci samej.

9. Navrhovateľ uviedol, že od podania návrhu nedošlo k žiadnej podstatnej zmene okolností, ktorá by opodstatňovala iné rozhodnutie súdu ako návrhu vyhovieť.

10. Kolízny opatrovník uviedol, že uloženie ústavnej starostlivosti považuje za najvhodnejšiu formu starostlivosti o deti vzhľadom k aktuálnej rodinnej situácii. Deti sú umiestnené v Centre pre deti a rodiny Gelnica. Sú zároveň hlásené do prehľadu detí na zabezpečenie náhradnej starostlivosti formou pestúnskej starostlivosti. Podľa vedomostí kolíznej opatrovníčky sú splnené aj podmienky osvojiteľnosti, úrad podá v blízkej budúcnosti návrh. O náhradnú osobnú starostlivosť, ani o pestúnsku starostlivosť zatiaľ nikto záujem neprejavil.

11. Centrum pre deti a rodiny Gelnica dňa 1.10.2019 súdu písomne oznámilo, že maloletá R. je priateľská, otvorená, má veselú povahu, veľmi rýchlo nadväzuje nové kamarátstva, správa sa prítulne k profesionálnemu rodičovi a spolubývajúcim deťom, ale aj k úplne cudzím ľuďom. Je nápomocná pri domácich prácach. Y. primeraný veku a schopnostiam. Y. sa zlepšuje. B. stav je dobrý. Je samostatná, primerane veku. H. M. je vnímavé dieťa, má rada spoločnosť ľudí. V profesionálnej náhradnej rodine prospieva a napreduje, samostatne chodí, opakuje aj jednoduché slová a začína spájať celé vety.

B. sa prejavovať roztopašne, je živá, do kolektívu detí svojou srdečnosťou zapadla. So sestrou je v pravidelnom kontakte. Matka detí po dlhšej odmlke navštívila deti v centre pre deti a rodiny 15.2.2019, išlo o krátku návštevu. Matka sa informovala o možnosti zobrať si deti do starostlivosti. Uviedla, že momentálne žije vo O.. Od uvedeného dátumu až do októbra už matka centrum nekontaktovala.

12. V zmysle ust. § 111 písm. o) a § 120 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti súd rozhoduje v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, a to rozsudkom.

13. Podľa ust. § 44 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine (1) Náhradnou starostivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť. (2) Náhradná starostlivosť, na ktorej základe vznikajú vzťahy medzi maloletým dieťaťom a inou osobou, môže vzniknúť len rozhodnutím súdu a jej obsah tvoria práva a povinnosti vymedzené zákonom alebo súdnym rozhodnutím. (3) Náhradnou starostivosťou je a) zverenie maloletého dieťaťa do osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby než rodiča (ďalej len „náhradná osobná starostlivosť“), b) pestúnska starostlivosť a c) ústavná starostlivosť. (4) Súd pri rozhodovaní o tom, ktorý zo spôsobov náhradnej starostlivosti zvolí, vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa.

14. Podľa ust. § 54 zákona o rodine (1) Náhradná osobná starostlivosť a pestúnska starostlivosť majú prednosť pred ústavnou starostivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti, a ak to nie je možné, do pestúnskej starostlivosti. (2) Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu, b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka, c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv. (3) Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. (4) Ak súd nerozhodol podľa § 39 ods. 2 a 3 alebo podľa § 56, sú rodičia maloletého dieťaťa naďalej jeho zákonnými zástupcami a spravujú jeho majetok. (5) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

15. Podľa ust. § 55 zákona o rodine (1) Súd sústavne sleduje spôsob výkonu ústavnej starostlivosti a najmenej dvakrát do roka hodnotí jej účinnosť, najmä v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí, obcou a s príslušným zariadením, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené.

16. Podľa ust. § 81 zákona o rodine (1) Ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. (2) Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

17. Z vykonaného dokazovania má súd za preukázané, že sú splnené zákonné predpoklady pre zverenie maloletých do ústavnej starostlivosti. Matka sa o deti dlhodobo nestará, zdržiava sa na neznámom mieste. Podľa oznámenia matkinej matky žije a pracuje vo O., čo matka potvrdila aj pri poslednej návšteve maloletých v M. pre deti a rodinu, adresu neuviedla. S. maloletej R. žije na neznámom mieste, o dieťa neprejavuje žiadny záujem. Uložené výchovné opatrenie svoj účel nespĺnilo, matka svoje pomery žiadnym spôsobom neupravila. Aktuálne žiadna iná fyzická osoba neprejavila záujem

zabezpečiť niektorú z foriem náhradnej osobnej starostlivosti, súd preto návrhu na ústavnú starostlivosť vyhovel.

18. Výšku výživného súd v prípade matky určil s prihliadnutím na skutočnosť, že sa dlhodobo zdržiava v cudzine z ekonomických dôvodov, kde pracuje, s prihliadnutím na odôvodnené potreby maloletých detí. Otcovi mal. R. súd určil výživné v minimálnom zákonnom rozsahu.

19. O trovách konania súd nerozhodoval s odkazom na ust. § 57 CMP, pretože takýto návrh podaný nebol.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

Navrhovateľ a kolízny opatrovník sa vzdali práva odvolania, preto im toto právo nepatrí.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 127 CSP, ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis. Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania.

Podľa § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa §63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil